

СТРАТЕГІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В УКРАЇНІ (ІННОВАЦІЙНИЙ АСПЕКТ)

STRATEGIC ASPECTS OF DEVELOPMENT OF THE STATE-PRIVATE PARTNERSHIP IN UKRAINE (INNOVATIVE ASPECT)

Статтю присвячено стратегічним аспектам розвитку державно-приватного партнерства в Україні. Досліджено механізми партнерства держави й бізнесу та взаємодії між ними на підставі поєднання цілей та завдань держави з мотиваційними інтересами бізнесу. На основі аналізу основних теоретико-методологічних концепцій державно-приватного партнерства уточнено економічний зміст механізму державного управління розвитком державно-приватного партнерства. Сформульовано чинник, що стримують розвиток проектів державно-приватного партнерства в Україні. Визначено стратегічні напрями розвитку державно-приватного партнерства в Україні. Обґрунтовано пріоритетне завдання інтеграції України до сучасних світових процесів – розвиток державно-приватних партнерств в інноваційній сфері. Доведено, що пошук ефективних форм оптимальної й ефективної партнерської взаємодії держави й бізнесу сприятиме покращенню бізнес-середовища, створенню нових можливостей для розвитку й залучення інвесторів з відповідними технічними та фінансовими ресурсами.

Ключові слова: держава, бізнес, партнерство, інноваційна сфера, інвестиційні проекти.

Статья посвящена стратегическим аспектам развития государственно-частного партнерства в Украине. Исследованы механизмы партнерства государства и бизнеса и взаимодействия между ними на основе сочетания целей и задач государства с мотивационными интересами бизнеса. Исходя из анализа основных теоретико-методологических концепций государственно-частного партнерства уточнено экономическое содержание механизма государственного управления развитием государственно-частного партнерства. Сформулированы факторы, сдерживающие развитие проектов государственно-част-

ного партнерства в Украине. Определены стратегические направления развития государственно-частного партнерства в Украине. Обоснована приоритетная задача интеграции Украины в современных мировых процессах – развитие государственно-частных партнерств в инновационной сфере. Доказано, что поиск эффективных форм оптимального и эффективного партнерского взаимодействия государства и бизнеса будет способствовать улучшению бизнес-среды, созданию новых возможностей для развития и привлечения инвесторов с соответствующими техническими и финансовыми ресурсами.

Ключевые слова: государство, бизнес, партнерство, инновационная сфера, инвестиционные проекты.

The article deals with the strategic aspects of public-private partnership development in Ukraine. The mechanisms of partnership between the state and business and interaction between them are explored based on the combination of goals and tasks of state with motivational interests of business. Based on the analysis of the main theoretical and methodological concepts of public-private partnership, the economic content of the state governance mechanism by the development of public-private partnership was specified. The constraints of the of public-private partnership projects development in Ukraine were formulated. The strategic directions of development of public-private partnership in Ukraine were determined. The priority task of Ukraine's integration into modern world processes as a development of public-private partnerships in the innovation sphere was grounded. It was proved that the search for effective forms of optimal and effective partnership interaction between the state and business will help to improve the business environment, create new opportunities for development and attract investors with the appropriate technical and financial resources.

Key words: state, business, partnership, innovation, investment projects.

УДК 351.82:334.723:005.591.6](477)
DOI <https://doi.org/10.32843/2663-5240-2019-11-10>

Ковтун Г.І.

старший викладач кафедри
бізнес-економіки та адміністрування
Сумський державний педагогічний
університет імені А.С. Макаренка

Линник С.О.

д. наук з держ. упр., професор,
професор кафедри бізнес-економіки
та адміністрування
Сумський державний педагогічний
університет імені А.С. Макаренка

Постановка проблеми у загальному вигляді. Соціально-економічні та інституційні перетворення в Україні передбачають зміну ролі держави, правил і форм її участі в економіці, а також способи регулювання економічних процесів. Глобалізаційні процеси та посилення взаємозалежності суб'єктів економічної діяльності, ускладнення завдань економічного регулювання передбачає необхідність вивчення нових форм взаємодії всіх основних економічних суб'єктів, насамперед, держави й бізнесу.

Перехід економіки України на інноваційний шлях розвитку передбачає використання адекватних організаційно-економічних форм, що сприяють модернізації галузей економіки

України. Однією з таких організаційно-економічних форм є така форма взаємодії влади та бізнесу як державно-приватне партнерство (Public-Private Partnership) – порівняно нове явище в сучасній економіці України, за якого держава виконує роль господарюючого суб'єкта як активного партнера, котрий стимулює структурну модернізацію галузей економіки та передбачає передачу бізнесу певної частини економічних, організаційних і управлінських функцій з виробництва суспільних благ, надання населенню суспільних послуг, управління державною власністю.

На думку як закордонних так і вітчизняних учених, державно-приватне партнерство

вважається однією з перспективних форм взаємодії держави та бізнесу на всіх рівнях управління: як на загальнодержавному, так і на місцевому; є загальноновизнаючою у світі альтернативою фінансування суспільно важливих, в тому числі й інноваційних, проектів. Таке партнерство пов'язано з реалізацією інвестиційних проектів на певному підприємстві або території, де закладені інновації різного рівня – від модернізації діючих підприємств, будівництва об'єктів інфраструктури до революційних нововведень і розвитку наукоємких галузей (нано- та біотехнології, мікроелектроніки, ІТ тощо).

На сьогодні наявна в Україні система взаємовідносин держави та бізнесу зумовлює необхідність подальшого дослідження функціонування механізмів партнерства держави й бізнесу та взаємодії між ними на основі поєднання цілей та завдань держави з мотиваційними інтересами бізнесу; визначення стратегічних напрямів розвитку державно-приватного партнерства в Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання розвитку державно-приватного партнерства є об'єктом дослідження значної кількості учених, як закордонних, так і вітчизняних. Механізм здійснення державно-приватного партнерства досліджують такі закордонні науковці: Дж. Делмон [1], С. Ліндер [2], Б. Паркер [3], Дж. Сельські [3] та інші. Теоретичні та методологічні аспекти діяльності суб'єктів господарювання у контексті здійснення державно-приватного партнерства, сутність та основні принципи механізму такого партнерства в Україні відбиті в наукових працях вітчизняних учених, серед яких Н. Бондар [4], І. Брайловський [5], Ю. Вдовенко [6], С. Грищенко [7], І. Запатріна [8], А. Кредісов [9], Д. Наумов [10], К. Павлюк [11], О. Собкевич [12], Ф. Узунов [13] та інші.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Державно-приватне партнерство є одним із механізмів реалізації політики модернізації економіки країни та розв'язання важливих соціально-економічних проблем. Державно-приватне партнерство, як форма співробітництва держави та бізнесу, завдяки об'єднанню фінансових ресурсів, технологій, управлінських знань тощо, сприяє повнішому прояву їх можливостей та отриманню максимальних результатів господарювання, як для бізнесу, так і для держави. На сучасному етапі розвитку української економіки державно-приватне партнерство є перспективним напрямом розвитку системи рівноправних та взаємовигідних відносин органів державної влади та представників приватного бізнесу.

Наукові дослідження вчених спрямовано на обґрунтування необхідності розвитку цього інституту партнерства, виявлення особливостей його застосування, визначення методів розподілу ризику й відповідальності та результатів між партнерами, пошук шляхів оптимізації та підвищення ефективності функціонування. Однак кожен науковець по-своєму тлумачить сутність та визначає сфери застосування державно-приватного партнерства, обґрунтовуючи свою точку зору з огляду на власні наукові погляди та фактичні дані щодо поширення таких партнерств в Україні та світі.

Водночас досить значна чисельність теоретичних і методологічних питань у межах цієї проблеми ще залишаються до кінця не вирішеними, дискусійними й потребують подальших досліджень. Так, наприклад, на сьогодні немає загальноновизнаної сутності природи «державно-приватне партнерство» та не визначено економічний зміст механізму державного управління розвитком державно-приватного партнерства. Тому цілком закономірно, що проблеми функціонального призначення державно-приватного партнерства, конкретні механізми та інструменти його реалізації, характеристика найбільш адекватних форм державно-приватного партнерства, котрі сприяють інноваційному розвитку економіки України, визначення шляхів підвищення рівня ефективності функціонування усіх складників взаємодії влади та бізнес-структур потребують подальшого теоретичного обґрунтування.

Мета статті – на основі аналізу основних теоретико-методологічних концепцій державно-приватного партнерства уточнити сутність та економічний зміст механізму державного управління розвитком державно-приватного партнерства; визначити стратегічні напрями розвитку державно-приватного партнерства в Україні.

Виклад основного матеріалу. Вчені-економісти та практики протягом багатьох років намагаються знайти шляхи розв'язання проблем, що пов'язані зі зниженням ефективності бізнесу, інституційними недоліками його функціонування, підвищенням соціальної відповідальності як держави, так і окремих суб'єктів господарювання, злиттям владних інституцій з бізнес-структурами, що породжує корупцію та має інші негативні прояви у бізнес-середовищі й стримує процес реформування суспільства загалом.

Проблематику державно-приватного партнерства, його фінансовий механізм і особливості його функціонування в різних сферах економіки досліджував Делмон Дж. (Великобританія), який під державно-приват-

ним партнерством розуміє «будь-які контрактні чи юридичні відносини між державними й приватними структурами з метою поліпшення та/або розширення інфраструктурних послуг, виключаючи контракти за державним замовленням (державні закупівлі)» [1, с. 2]. Ліндер С. (Швеція) виділяє різні аспекти терміна «public-private partnership», що пов'язані між собою: як «реформа управління», як «реструктуризація публічних послуг», як «перерозподіл ризиків», як «розподіл повноважень» тощо. Вчений вважає, що партнерства можуть бути схарактеризовані і як політичний інструмент. У цьому сенсі державно-приватне партнерство розглядається як реформа управління, тобто інноваційний інструмент, котрий змінить спосіб реалізації функцій держави [2, с. 34]. Аналізуючи державно-приватне партнерство, Сельські Дж. і Паркер Б. (США) виділяють чотири рівні його функціонування: перший – це партнерство бізнесу та некомерційних організацій; другий – партнерство держави (уряду) та бізнесу; третій – партнерство уряду та некомерційних організацій; четвертий – «трьохсекторні» партнерства. Державно-приватне партнерство – це набір функціонуючих угод, що базуються на взаємному зобов'язанні між організацією публічного сектору та будь-якою організацією позапублічного сектору [3, с. 860].

Загалом досліджуючи різні теоретико-методологічні підходи до визначення державно-приватного партнерства закордонними науковцями, можна визначити особливості його трактування за економічним змістом, зокрема:

- здійснюється у сфері соціально-економічної відповідальності держави;
- спрямований на розвиток інфраструктури, в тому числі виробничої й соціальної;
- забезпечує приватним компаніям, окрім виконання робіт у рамках державного замовлення, додаткові можливості для участі в управлінні проектами;
- має довгостроковий характер;
- забезпечує поділ ризиків проекту між партнерами.

Вітчизняні вчені, на відміну від закордонних, трактують економічну сутність державно-приватного партнерства в ширшому значенні, тобто вважають можливість його застосування не тільки до галузей інфраструктури, а й до інших, в тому числі й наукомістих, галузей економіки на основі інноваційної політики держави загалом. Так, державно-приватне партнерство розглядається як пряма економічна форма державної підтримки підприємницької діяльності, що проявляється в участі держави в фінансуванні певної соціально-важливої

діяльності суб'єктів підприємництва, а також, у наданні у володіння й користування об'єктів нерухомості, що перебувають у державній власності [14, с. 34].

Вдовенко Ю. визначає партнерство державного й приватного секторів як залучення приватного капіталу до державного сектору економіки на взаємовигідних для держави та інвесторів умовах [6, с. 64]. Грищенко С. розглядає державно-приватне партнерство у формі співпраці між державними органами влади та світом бізнесу, метою якого є забезпечення фінансування, будівництво, відновлення, управління або утримання інфраструктури чи надання суспільних послуг [7, с. 42]. Наумов Д. трактує державно-приватне партнерство як економічну, організаційну та інституційну взаємодію держави та бізнесу й аналізує його як інструмент державного управління економікою України [10, с. 12]. Павлюк К. тлумачить партнерство держави й бізнесу у вигляді їх взаємної участі у спільних проєктах, спрямованих на задоволення потреб суспільства, що реалізуються на довготривалій і взаємовигідній основі шляхом об'єднання матеріальних і нематеріальних ресурсів та розподілу повноважень, відповідальності й ризику [11, с. 11]. Узунов Ф. розкриває сутність державно-приватного партнерства у вигляді певної системи, що включає особливий комплекс економічних, соціальних, правових, політичних, організаційних, управлінських та інших взаємозв'язків, спрямованих на максимально ефективне використання наявних ресурсів для соціально-економічного розвитку України [13, с. 13]. Бондар Н. зазначає, що сучасна модель партнерства характеризується збільшенням кількості учасників: їх склад поповнюється завдяки різного роду недержавним структурам, некомерційним фондам і установам різного профілю: соціальним, фінансовим, консультаційним, освітнім, медичним, релігійним, етнічним, котрі виражають інтереси громадянського суспільства [4].

Закон України «Про державно-приватне партнерство» тлумачить державно-приватне партнерство як систему відносин між державними та приватними партнерами, побудовану на принципах рівності партнерів та погодженості їхніх інтересів, під час реалізації яких можливості обох партнерів об'єднуються, з відповідним розподілом ризиків, відповідальності та отримання позитивного кінцевого результату для взаємовигідної співпраці на довгостроковій основі [15].

Отже, державно-приватне партнерство можна розглядати як систему, котра містить комплекс економічних, соціальних, правових,

політичних, організаційних, управлінських та інших взаємозв'язків, що спрямовані на ефективне використання наявних ресурсів з метою соціально-економічного розвитку України. В цьому сенсі ми поділяємо думку Запатріної І., згідно з якою державно-приватне партнерство – це «інституціональний та організаційний альянс державної влади й приватного бізнесу з метою реалізації суспільно-значущих проектів у широкому спектрі сфер діяльності – від розвитку стратегічно важливих галузей економіки до надання суспільних послуг у масштабах усієї країни або окремих територій» [8, с. 53].

Попри різні підходи до визначення поняття державно-приватного партнерства, вчені одноставно висловлюють думку, що це партнерство є однією з найбільш ефективних форм співробітництва між державою та приватним бізнесом, адже обидві сторони отримують вигоди від об'єднання фінансових ресурсів, новітніх технологій та управлінських знань з метою підвищення рівня добробуту населення.

Історично делегування державою низки ключових функцій бізнесу відбувалося у сфері надання суспільних послуг (зокрема, в інфраструктурних галузях). Держава виконує свою функцію у безперервному забезпеченні суспільними благами, чим і пояснюється необхідність існування певних галузей економіки в державній власності. Бізнесу притаманні такі риси, як висока ефективність використання ресурсів, схильність до інновацій, мобільність. Залучити переваги обох видів власності без суттєвих соціальних змін і потрясінь доцільно та можливо в рамках державно-приватного партнерства. Сучасні форми й методи державно-приватного партнерства дозволяють збереження важливих національних об'єктів у державній власності передавати частину прав власника приватному бізнесу, а саме такі функції, як будівництво, експлуатація та утримання інфраструктурних об'єктів, а також управління ними. Отже, в традиційно державний сектор економіки привносяться приватні товари та послуги, що створює умови для ефективного функціонування зазначених об'єктів, оптимального управління ними, раціонального використання ресурсів.

Світовий досвід державно-приватного партнерства показує, що механізми взаємодії держави та бізнесу створюються з допомогою численних різноманітних проектів, що об'єднані загальною концепцією. Відповідно до неї, досягнення більш сприятливого співвідношення ціни та якості в наданні послуг, які традиційно надавалися державою, можливо через залучення потенціалу приватного

сектора, включно кваліфікацію, менеджмент і фінансові ресурси, а також шляхом ефективного розподілу проектних ризиків. З початку 90-х рр. минулого сторіччя такого роду проекти отримали розвиток у світі, особливо в Західній Європі та Великобританії, й довели свою життєздатність не тільки в умовах розвинутих ринків, але й у різних соціально-економічних матрицях, у тому числі під час дефіциту фінансування соціальної сфери.

Здійснення радикальних економічних реформ й перехід до інноваційної економіки в Україні, формування громадянського суспільства, створення умов, що забезпечують гідне життя та вільний розвиток людини все гостріше порушують питання щодо необхідності більш тісної взаємодії держави та бізнесу. Таке партнерство здатне забезпечити вибір ефективних шляхів використання як державної, так і приватної власності, оскільки відбувається їх трансформація, внаслідок чого створюється комбінована (змішана) форма власності, що забезпечує синергетичний ефект.

Сучасне українське суспільство й держава перебувають в пошуку більш ефективних форм оптимальної й ефективної партнерської взаємодії держави й бізнесу заради забезпечення сталого соціально-економічного розвитку національної економіки. Для успішного розвитку механізмів такого партнерства в Україні необхідно значно посилити інституційну та законодавчий складник державно-приватного партнерства, що призведе до покращення бізнес-середовища, створення нових можливостей для розвитку й залучення інвесторів з відповідними технічними та фінансовими ресурсами.

Одним із пріоритетних завдань інтеграції України до сучасних світових процесів є розвиток державно-приватного партнерства в інноваційній сфері, котре характеризується системою відносин між державою (територіальною громадою), наукою (підприємствами, що здійснюють наукову й науково-технічну діяльність) та суб'єктами підприємництва (виробниками інноваційної продукції й приватними інвестиціями в інноваційну сферу), а також складними інфраструктурними зв'язками та організаційно-інституціональними формами, що стимулюють дослідження й сприяють поширенню інновацій. Виділення науки в окремий сегмент партнерства свідчить про зростання її ролі й впливу на суспільні відносини в інноваційній та дослідницькій сфері.

Якщо в традиційній моделі відносин в інноваційній сфері можна провести чітке розмежування функцій державного управління (реаліза-

ція політики в інноваційній сфері, визначення пріоритетів інноваційної та науково-технічної діяльності, формування та фінансування державних програм) і приватних відносин (комерціалізація інновацій, трансфер технологій тощо), то у відносинах партнерства така диференціація недоречна. У партнерських відносинах суб'єкти беруть рівноправну участь у виборі стратегії інноваційного розвитку, формуванні інноваційної політики, визначенні пріоритетів. Відтак, ця сфера перестає бути прерогативою державного управління. З іншого боку, держава активно долучається до комерційних інноваційних проектів, створюючи спільно із суб'єктами приватного права інноваційну інф-

раструктуру, фонди фінансування інноваційної діяльності [12].

В Україні відбувається процес становлення державно-приватного партнерства, темпи його практичного застосування є незначними (табл. 1).

Найпоширенішою формою державно-приватного партнерства в Україні є концесія (86% договорів від загальної кількості).

За період з 1992 р. по 2017 р. реалізовано 74 проекти, на першому місці в Україні за кількістю проектів із застосуванням державно-приватного партнерства – енергетика (46 проектів), на другому – зв'язок (14 проектів), на цім за обсягами інвестицій у ці проекти безпе-

Таблиця 1

Динаміка кількісного росту проектів у розрізі форм державно-правового партнерства в Україні (2012-2018 роки)**

	Роки						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018*
Укладені договори	111	159	171	177	186	191	192
у тому числі реалізуються						182	66
З них:							
– договори державно-приватного партнерства					1	1	1
– договори про спільну діяльність	32	31	33	31	32	24	24
– договір концесії	79	128	138	146	153	157	41
– договори, в яких закінчився термін дії						4	4
Розірвано договорів						3	9
Призупинено дію договорів						2	113

* Станом на 01 липня 2018 року; ** складено авторами на основі [16; 17, с. 18–19; 18]

Таблиця 2

Сфери реалізації державно-приватного партнерства в Україні (станом на 1 липня 2018 р.) [17, с. 18–19]

Сфери господарської діяльності	Кількість договорів, од.	Частка у загальній кількості договорів, %
Збір, очищення та розподілення води	31	47,0
Виробництво, транспортування і постачання тепла	8	12,1
Оброблення відходів	7	10,6
Будівництво та/або експлуатація автострад, доріг, залізниць, злітно-посадкових смуг на аеродромах, мостів, шляхових естакад, тунелів і метрополітенів, морських і річкових портів та їх інфраструктури	7	10,6
Управління нерухомістю	4	6,1
Виробництво, розподілення та постачання електричної енергії	3	4,5
Пошук, розвідка родовищ корисних копалин та їх видобування	1	1,5
Охорона здоров'я	1	1,5
Інші	4	6,1
Разом	66	100

речним лідером залишається зв'язок (79%). У сфері транспорту, за даними Світового банку, починаючи з 1992 р. було лише два проекти у морських портах [19] (табл. 2).

Найявні проекти державно-приватного партнерства в Україні здебільшого стосуються здійснення поточних державних закупівель і не містять відчутних інвестиційних складників, що викликано такими чинниками, як недовіра з боку бізнесу до держави як ділового партнера через нестабільність державних фінансів, мінливість законодавства, високий рівень корупції, у тому числі на рівні середньої ланки управління, яка відповідає за виконання проектів державно-приватного партнерства.

Низькі показники кількості проектів державно-приватного партнерства в Україні зумовлені такими чинниками:

- недосконалість нормативно-правового забезпечення розвитку державно-приватного партнерства. Варто зазначити, що держава в цій сфері проводить активну роботу: внесено зміни до Закону України «Про державно-приватне партнерство», прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо усунення регуляторних бар'єрів для розвитку державно-приватного партнерства та стимулювання інвестицій в Україні»; прийнято Постанову Кабінету Міністрів України від 16 липня 2016 р. № 815 «Про внесення змін до порядків, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 11 квітня 2011 р. № 384», що спрощує процедури проведення конкурсу з визначення приватного партнера та проведення аналізу ефективності державно-приватного партнерства; прийнято Постанову Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2017 р. № 298 «Про затвердження Порядку заміни приватного партнера за договором, укладеним у рамках державно-приватного партнерства», що регулює механізм заміни приватного партнера з урахуванням світового досвіду; 27 грудня 2017 р. Урядом схвалено три законопроекти щодо реформи концесійного законодавства, в тому числі проект Закону України «Про концесії», що складає основу для формування ефективних механізмів державно-приватного партнерства, вдосконалює правове регулювання концесійної діяльності, передбачає запровадження міжнародного досвіду щодо залучення приватного бізнесу до розбудови інфраструктурних об'єктів;

- недовіра бізнесу до влади, що проявляється у відсутності гарантій з боку держави щодо виконання своїх фінансових зобов'язань на весь термін реалізації проектів;

- відсутність або обмеженість знань публічної влади та відсутність необхідного досвіду й навичок для реалізації проектів, низька культура співробітництва управлінських рівнів бізнесових і державних структур;

- низький рівень гарантування захисту інтересів державних та приватних партнерів у процесі розроблення, затвердження та реалізації проектів державно-приватного партнерства;

- корумпованість державних інститутів, що проявляється в високих витратах на участь у конкурсах, непрозорості проектів державно-приватного партнерства та процедури укладання договорів і призводить до зростання операційних витрат за проектами та, відповідно, до їх здорожчання для приватного сектору.

В умовах, коли перед українським суспільством поставлено амбітне завдання – забезпечити якісно вищий рівень добробуту населення країни в процесі переходу на інноваційну соціально орієнтовану модель розвитку шляхом стимулювання інвестиційної активності приватного капіталу та досягнення балансу інтересів держави й підприємницьких структур [20], технології державно-приватного партнерства виступають важливим механізмом ефективного подолання тенденції технологічного відставання України в умовах переходу до інноваційної моделі економічного зростання. Пріоритетними напрямками державно-приватного партнерства в Україні повинні стати інноваційно орієнтовані інфраструктурні проекти, а також проекти в науково-технологічній та освітній сферах.

Висновки. Отже, попри значну кількість наукових досліджень з проблем державно-приватного партнерства, потребують додаткової систематизації та узагальнення моделі взаємодії держави й бізнесу та аналіз їх особливостей, котрі можуть бути використані в реалізації проектів державно-приватного партнерства в Україні, а також вивчення світового досвіду щодо запровадження та розвитку механізмів державно-приватного партнерства у фінансуванні національних проектів.

Практика впровадження в економіці України державно-приватного партнерства як механізму взаємодії держави та бізнесу є незначною й не набула масштабного поширення. Проте певний досвід залучення приватних партнерів для участі в інвестиційних проектах на основі відповідних договорів Україною був напрацьований. Однак кількість державно-приватних партнерств та їх якість не дають права стверджувати про повноцінне впровадження державно-приватного партнерства в економіці України.

Одним із пріоритетних завдань інтеграції України до сучасних світових процесів є розвиток державно-приватних партнерств в інноваційній сфері. Автори пропонують розробити модель інноваційного розвитку країни з використанням інструментів та механізмів державно-приватного партнерства для створення умов розвитку перспективних галузей економіки.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Делмон Дж. Государственно-частное партнерство в инфраструктуре : практическое руководство для органов государственной власти. 2010. 154 с. URL: http://www.fa.ru/org/chair/gchp/Documents/biblio/%D0%94%D0%B5%D0%BB%D0%BC%D0%BE%D0%BD%20public_private_partner.pdf (дата звернення: 15.05.2019).
2. Linder S.H. Coming to Terms with the Public-Private Partnership. *American Behavioral Scientist*. 1999. September. Vol. 43. Issue 1. P. 35–51.
3. Selsky J.W., Parker B. Cross-Sector partnerships to Address Social Issues : Challenges of Theory and Practice. *Journal of Management*. 2005. Vol. 31. № 6. P. 859–867.
4. Бондар Н.М. Світовий досвід державно-приватного партнерства у транспортній галузі. *Ефективна економіка*. 2010. № 6. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=241> (дата звернення: 15.05.2019).
5. Брайловський І.А. Державно-приватне партнерство : методологія, теорія, механізми розвитку: дис. ... д-ра ек. Наук : 08.00.01. Донецьк, 2014. 462 с.
6. Вдовенко Ю.С. Приватно-державне партнерство в автодорожній сфері. Чернігів, 2009. 198 с.
7. Грищенко С. Підготовка та реалізація проєктів публічно-приватного партнерства. *Практичний посібник для органів місцевої влади та бізнесу*. Київ, 2011. 232 с.
8. Запатріна І.В., Лебеда Т.Б. Державно-приватне партнерство як фактор економічного зростання та проблеми його розвитку в Україні. *Економіст*. 2011. № 3. С. 52–58.
9. Кредісов А.І., Білоус А.О., Державно-приватне партнерство : світовий досвід та його використання в Україні. *Економіка України*. 2016. № 2 (651). С. 4–15.
10. Наумов Д.Ю. Державно-приватне партнерство як інструмент державного управління економікою України, розвитку ринку праці та трудового потенціалу промисловості. *Економіка та держава*. 2011. № 2. С. 33–40.
11. Павлюк К.В., Павлюк С.М. Сутність і роль державно-приватного партнерства в соціально-економічному розвитку держави. *Наукові праці КНТУ. Економічні науки*. 2010. Вип. 17. С. 10–19.
12. Собкевич О.В., Михайличенко К.М., Ємельянова О.Ю. Механізми ефективного використання та розвитку потенціалу транспортно-дорожнього комплексу України. Київ : НІСД, 2014. 60 с.
13. Узунов Ф.В. Удосконалення інструментарію реалізації державно-приватного партнерства в Україні : автореф. дис. ... д-ра наук з держ. упр. : 25.00.02. Запоріжжя, 2015. 36 с.
14. Ястремський О. І. Основи теорії економічного ризику. Київ : АртЕк, 1997. 248 с.
15. Про державно-приватне партнерство : Закон України від 1 липня 2010 р. № 2404–VI. Верховна Рада України. URL: <http://www.nau.ua/druk.php?name=332930-01072010-0.txt> (дата звернення: 15.05.2019).
16. Довідка щодо стану здійснення державно-приватного партнерства. URL: <http://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=6b08c354-a6fd-4ace-8c57-41829defda5c&title=DovidkaSchodoStanuZdiisnennia> (дата звернення: 15.04.2019).
17. Реалізація проєктів державно-приватного партнерства в Україні : ДПП як механізм ефективної співпраці між державою та приватними партнерами у галузі інфраструктури. Практичний посібник. Київ : SPILNO PPP Management office, 2017. жовтень. 92 с. URL: <https://mtu.gov.ua/files/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%A0%D0%B5%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D0%94%D0%9F%D0%9F%20%D0%B2%20%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%96.pdf> (дата звернення: 15.05.2019).
18. Стан здійснення ДПП в Україні. URL: <http://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=62a9b6fb-27ff-462a-b351-eeeadfb26b6f&title=StanZdiisnenniaDppVUkraini> (дата звернення: 15.04.2019).
19. Ukraine – Private Infrastructure Projects. The World Bank & PPIAF. URL: <http://ppi.worldbank.org/snapshots/country/ukraine> (дата звернення: 15.05.2019).
20. Про Рекомендації парламентських слухань на тему «Стратегія інноваційного розвитку України на 2010–2020 роки в умовах глобалізаційних викликів» : Постанова Верховної Ради України від 21 жовтня 2010 р. № 2632–VI / *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2011. № 11, ст. 72). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2632-17> (дата звернення: 15.05.2019).